

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

„Macocho“. Doba halštatská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Rýha dálkového optického kabelu šlapanické firmy VIVO CONNECTION, spol. s r.o., prošla v polní trati „Macocho“ dvěma objekty, jež bylo možné označit za velkou válcovitou zásobní jámu a rozměrnou zemnici (v okolí bodu GPS: 49°12'39.81"S, 16°45'7.65"V). Z výplní jam, jejichž výkopy pokračovaly hlouběji, než vlastní dno rýhy, byl vyzvednut osteologický a keramický materiál. Zlomky keramiky umožnily oba objekty zařadit do rozmezí stupňů Ha C2 a Ha D1.

Nález je důležitý z hlediska starších výzkumů (srv. „Macucha“), které ve stejné trati doložily pozůstatky komorového hrobu s kamennou konstrukcí a osídlení z období pozdního halštatu (srv. Stegmann-Rajtár 1992, 18; Kos 1999).

„V Hlavách“. Doba laténská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2011 prošla rýha dálkového optického kabelu šlapanické firmy VIVO CONNECTION, spol. s r.o., v polní trati „V Hlavách“ několik mělce zahloubených objektů z doby laténské (okolí bodu GPS: 49°12'4.69"S, 16°44'24.86"V). Rýha procházela západně podél polní cesty směřující od nedalekého remízku k Horákovu. Objekty se koncentrovaly na mírně k jihu ukloněný svah do kterého byly většinou vodorovně zaříznu. Podle nášlapových vrstev se jednalo patrně o chaty. V nejvyšší úrovni svahu byly zachyceny rozsáhlé deprese, vyplněné tmavými kompaktními vrstvami, z nichž jedna poskytla fragment laténské nádoby; nelze vyloučit, že se mohlo jednat o hliníky.

Petr Kos

Literatura

Stegmann-Rajtár, S. 1992: *Grabfunde der älteren Hallstattzeit aus Südmähren*. Košice.

Kos, P. 1999: Horákov (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 40, 257.

Resumé

Mokrý-Horákov (Kataster Horákov, Bez. Brno-venkov). In der Flur „Nad Palaškou“ wurde der Siedlung aus der Podoler Phase mitteldonauländische Urnenfelderkultur entdeckt. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Macocho“ wurden einige Objekte aus dem Hallstattzeit (Horákov-Kultur) gefunden. Bei der Rettungsgraben in der Flur „V Hlavách“ wurden einige Objekte aus der Latènezeit gefunden.

MOSTKOVICE (OKR. PROSTĚJOV)

Údolní nádrž Plumlov, „U Vrbiček“. KLPP – platěnická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Výzkumem pozůstatků pravěkého osídlení v poloze „U Vrbiček“ (dnes na dně plumlovské údolní nádrže) na katastru obce Mostkovice, byly získány vůbec první doklady o pravěkém osídlení místa. To bylo na základě

Obr. 4. Mostkovice. Zemnice platěnické kultury.

Abb. 4. Mostkovice. Eisenzeitliches Grubenhaus.

našich poznatků využíváno k budování lidských sídel od počátku pátého tisíciletí př. n. l. s přestávkami až do počátku prvního tisíciletí před n. l. K nejstarším patří objekty kultury s lineární keramikou, MMK a z časného eneolitu. Početnou skupinu tvořily rovněž objekty platěnické kultury a mezi nimi i jedna zemnice obdélníkovitého půdorysu o rozměrech 5,3×3,3 m (Obr. 4). K datování platěnického sídliště přispěl i nález bronzové jehlice typu „Býčí skála“.

Miroslav Šmíd

Resumé

Mostkovice (Bez. Prostějov), „U Vrbiček“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „U Vrbiček“ wurden einige Objekte und eine Hütte der Platěnice Kultur entdeckt.

NĚMČANY (OKR. VYŠKOV)

Mladší doba železná – LTA, LTD. Sídliště. Záchranný výzkum. Muzeum Vyškovska.

V srpnu 2011 zahájila obec Němčany zemní práce spojené s výstavbou inženýrských sítí a přístupové komunikace pro 33 rodinných domů. Po pozitivním zjištění archeologických objektů proběhl výzkum v trase hlavní kanalizační stoky a v místech jejich přípojek. I když je katastr Němčan bohatý na archeologické nálezy, místo současné výstavby dosud archeologicky zkoumáno nebylo. Zkoumaná plocha se nachází při JJZ okraji obce Němčany na mírném JJV svahu na pravém břehu Němčanského potoka v nadmořské výšce 222–228 m. Podloží bylo dosaženo pouze v horních dvou třetinách stavební plochy, tvořila jej sprašová návěj. Ve spodní třetině kanalizačního výkopu poblíž Němčanského potoka podloží zjištěno nebylo. Důvodem byly silné inundační vrstvy. Vrstva naplavené zeminy dosahovala výšky až 1,5 m. Nadloží tvořila vrstva ornice o výšce 50–70 cm.

Záchranný výzkum byl v první fázi proveden formou dohledu během hloubení kanalizační rýhy. Po částečném prorýhování byly v profilech výkopu zjištěny archeologické objekty, které byly následně podrobně zkoumány. Během výzkumu bylo v místech hlavního kanalizačního vedení a v místech přípojek nalezeno 10 archeologických

objektů. Větší část náležela sídlišti z mladší doby železné. Hustotu osídlení dokládá i bohatá kulturní vrstva, v níž se sběry podařilo prokázat intenzivní osídlení v mladší době železné i době římské. Sběry prokázaly osídlení ve fázi LTB, zatímco nálezy z kanalizačního výkopu náležely starší fázi mladší doby železné – LTA a pozdní fázi LTD. K sídlištím z různých fází mladší doby železné patřily podzemní vakovité zásobnice (prozkoumány 2), stavební jáma (501) a patrně výrobní objekt (502 – na dně nalezen žernov), další dva objekty byly polozemnice. Ve stavební jámě 501 jsme našli i kosterní pozůstatky dvou dětí. V prvním případě šlo o pohřeb v mírně skrčené poloze na zádech, z druhého jedince jsme našli pouze lebku. Důvod jejich pohřbu na sídlišti zatím není zcela jasný. Keramika časného latěnu byla zdobena typickými kolkovanými vzory. Naproti tomu pozdně latěnská keramika má typickou malovanou výzdobu a černý smolný nátěr pod okrajem.

Plocha výzkumu je na ZM ČR 1:10 000 list 24-43-09 vymezena bodem: 374 mm od Z s.č.; 354 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Němčany (Bez. Vyškov). Latènezeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Literatura

Čižmářová, J. 2004: *Encyklopedie Keltů na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 256.

OLOMOUČ (K. Ú. NEMILANY, OKR. OLOMOUČ)

„Kožušanská ulice“. Platěnická fáze KLPP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Od března do dubna 2011 proběhla 2. etapa výzkumu na rekonstrukci ulice Kožušanská v Olomouci-Nemilanech v délce 140 m. Na sídlišti bylo prozkoumáno v 29 sondách a čtvercích 61 objektů zahloubených v různých úrovních do kulturní vrstvy (mocné 0,4–2 m) s různě datovanými nálezy; viz. kapitola Neolit, Eneolit, Doba bronzová, Středověk a novověk. Lokalita leží na východním svahu terasy nad údolní nivou řeky Moravy. Lokalitu s nadmořskou výškou 211–212 m lze identifikovat v mapě MZ 1:10 000, list 24-22-24, v souřadnicích Z s.č.: J s.č.: 360 mm : 208 mm, 362 mm : 192 mm.

Do svrchní části kulturní vrstvy byly zahloubeny sídlištní jámy platěnické kultury (cca 18 objektů). Na dně zásobnice (obj. 277) ležel bez milodarů skelet dospělého muže ve skrčené poloze s orientací JV-SZ. Mezi hojným keramickým materiálem se v jednom případě objevil i střep s malovanou výzdobou.

Marek Kalábek

Resumé

Olomouc (Kataster Nemilany, Bez. Olomouc). Kožušanská Str. Platěnice Phase der Kultur der Lausitzer Urnenfelder. Siedlung. Rettungsgrabung.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Doba halštatská. Doba latěnská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Podobně jako v minulých letech byl i v roce 2011 proveden na známé polykulturní lokalitě v polešovické pískovně (viz kapitoly Neolit a Doba bronzová) pravidelný záchranný výzkum probíhající v závislosti na postupu těžebních prací. Osídlení lokality v době halštatské se v této etapě výzkumu projevilo u nejméně tří objektů, které můžeme na základě jejich zevní charakteristiky interpretovat jako zásobní jámy. Z dalších významnějších nálezů je třeba zmínit odkrytí jedné zahloubené chaty a jedné zásobní jámy z časně latěnského stupně LT A. U zjištěné chaty obdélného půdorysu orientovaného přibližně ve směru východ-západ, byla pozorována běžná konstrukce v podobě dvou kúlových jamek v kratších stranách a stupňovité zvýšení u delší strany objektu na jižní straně (Obr. 5). Z hmotných předmětů nalezených ve

Obr. 5. Polešovice. Latěnská chata.

Fig. 5. Polešovice. A sunken hut from the La-Tene period.

výplních těchto prozkoumaných objektů je vedle početného souboru obvyklé keramiky důležitá zejména kolekce kolkované tzv. „braubašské“ keramiky, která významně rozšiřuje nálezy podobného rázu učiněné na lokalitě v minulých letech.

Marek Lečbych

Resumé

Polešovice (Uherské Hradiště Dist.). „Nivy“. A sunken hut from the La-Tene period and several more settlement features of the Iron Age were excavated.

PRUSINOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Dolní odomče“. Doba latěnská. Sídliště. Záchranný výzkum.

Polykulturní lokalita zjištěná výkopy pro opravy vad produktovodu Klobouky-Loukov. Je situována na samém úpatí svahu trati „Dolní odomče“ jihovýchodně od obce (viz kapitoly Eneolit a Doba bronzová). Zkoumané sondy byly situovány po obou stranách regulovaného potoka